

M. P. v Z. R.

Imam travnik ob občinski cesti. Sedaj mi svojevoljno travnik jemljejo in cesto širijo. Kam se naj pritožim?

Odgovor:

Ker se delo vrši gotovo po naročilu občine, se pritožite na srezko načelstvo.

S. Š. v Z.

Ali sme župan sam dovoliti konjaču posebno takso od psov?

Odgovor:

Ne. Župan sam ne sme odrediti nobenih bremen, ampak občinski odbor in mora biti to potrjeno.

K. B. v J.

Ali moram plačati hišni davek, ko sem kot oče 10 otrok davka prost?

Odgovor:

Gotovo mislite banovinski davek od sobe. Ta je od 1. septembra t. l. odpravljen.

F. B. v Sv.

Ali lahko zahtevam od lovskega najemnika toliko za kokoš, kakor na trgu?

Odgovor:

Zahtevajte!

F. J. v P.

Ali sem dolžen plačati dolg, ki ga napravi mladoletna hčerka?

Odgovor:

Ste dolžni, ako niste objavili, da ga ne plačate.

F. P. v V.

Ali se zoper odlok finančne direkcije glede zgradarinskega davka še lahko kam pritožim?

Odgovor:

Začeti morate znova v Celju, toda uspeha najbrž ne bo.

A. A. v L.

Pogodbo imamo za nas obvezno, za trgovca pa ne, da ima prostore do leta 1940 v najemu. Zdaj je šel in hoče vrata, ki jih je vzdal, nam prodati. Prostor je zaklenjen, najemnine ne plačuje. Kaj naj storim?

Odgovor:

Pogodbe njemu ni treba držati, ker ste se tako čudno pogodili. Najemnine mora plačati za ves čas, kar ima prostore zaprte, če tudi

jih ne rabi, ker vam jih mora nazaj v rabo izročiti. Vrata so sedaj vzdana in so vaša last.

J. Str. v Z.

Ali mora učenec za kmetijsko šolo imeti kaj meščanske šole, da je sprejet?

Odgovor:

Zadostuje vaša ljudska šola.

K. J. v D.

Iz gozda nimam nobenega pota, ker so vsi mejaši poti zaprli. Ali naj nosim les po zrak?

Odgovor:

Čudni mejaši. Pot morate imeti. Vložite na občino prošnjo, da se pot določi.

R. A. v H.

Kakšno je strašilo za obrambo grozdja pred škroci najboljše?

Odgovor:

Klopotec, to je stara navada, ki pa še pomaga. — Na drugo vprašanje ne vemo odgovoriti.

Z. M. v H.

Sem član OUZD in bolan. Kako dolgo bom prejemal hranarino in zdravila?

Odgovor:

Dokler bo zdravnik to predpisoval.

L. F. v P.

Prevzeti bi moral posestvo, dvojni prevzitek je na njem. Službe drugod ne dobim, kaj naj storim?

Odgovor:

Delajte doma, za hrano, stanovanje in obleko boste vsaj preskrbljeni. Ako si posestva ne upate prevzeti, boste pač izplačani in bo treba službo poiskati.

J. M. v Sv. J.

Zavarovalnici mi nočeta izplačati cele zavarovalnine. Ali naj tožim?

Odgovor:

Bo menda treba. Če pa hočete govoriti o ti stvari, se zglasite pri g. Franjo Žebotu v Mariboru, Loška ulica 10.

Vsem:

Ponovno povemo, da odgovarjamo po vrsti, kakor so dopisi došli in se ne moremo vezati na nobeden čas. Tudi ne odgovarjamo takim, ki niso naročniki.

★

Povest podmornice,**Usoda podmornice in njene posadke.**

V noči od 30. na 31. julija 1916 se je priklatila »Giacinto Pullino«, leta 1913 zgrajena italijanska podmornica v Adrijo, da bi prišla do zaliva pri Reki, kjer bi prežala na plen. Podmornica je imela nesrečo, da je zavozila na otok Galiola s tako silo, da ni bilo niti misliti, da bi se rešila. Galiola je neznan, pust otočec, na katerem je bila hišica s svetilnikom, katerega je oskrboval poseben paznik z ženo. Zjutraj omenjenega dne je zapazil stražar ob skalovju otoka ponesrečeno podmornico. Zadnji del je tičal v vodi, sprednji pa moel 1 m kvišku in celi čoln je bil nagnjen na stran na skale. Italijani so se rešili iz notranjosti in so predvsem uničili na svetilniku telefon in druge pripomočke za javljanje. Nato so razbili po možnosti notranjost podmornice in odnesli seboj skrivne službene knjige. Odvezali so na otoku še dva čolna, ki sta bila paznikova last in so odveslali na odprto morje.

Po zatonu solnca je opazila signalna postaja na otoku Unie, da je na Galioli nasedla podmornica in je obvestila o tem Polo, od koder so poslali na preiskavo torpedne čolne. Med tem časom se je posrečilo pazniku na Galioli, da se je poslužil signala, je sporočil nočne dogodke in tekom ene ure so že bili italijanski begunci od avstrijskega torpednega čolna dohiteni in ujeti. Posadka je obstojala iz dveh oficirjev, enega stražnika ter 16 mož. Že paznik svetilnika je bil opazil, da ni nek tretji oficir, katerega uniforma se je razlikovala od drugih dveh stopil v isti čoln z drugimi, ampak čisto sam v manjšega. Torpedni čoln je zadel tudi na tega begunca čisto ločeno od prvega čolna. Vse te okoliščine so bile sumljive in Avstrijci so dvomili, da bi bilo ime jetnika samca pravilno. Jetnik je izpovedal, da se piše Nicolo Sambo in je linijski lajtnant v službi italijanske

»Sedaj morata vstran in iz svojega pota si bosta delala kruh!«

»No, kako se počutiš v zakonu?« »Izborno, od dne do dne postajam mlajši. Kakor v svojih dečjih letih kadim zopet skrivaj.«

Vojna postelja. Vojak novinec: »Odej nimamo, gospod stotnik.« — Stotnik: »No, potem se pač morate pokriti s slavo.«

Janko je bil največji hladnokrvnež v celim okraju. Nekoč je stopil v prodajalno ter hotel imeti velik škaf. »Tale bo, pošljite ga na Dovožno cesto št. 16. Ko je že prejel za kljuko, se je obrnil ter dejal mirno: »Pa kmalu ga pošljite, ker pri nas gori.«

da mu natanko pretehta hojo, mu premeri postavo, mu pogleda naravnost v lice, v oči.

Kmalu si je bil na jasnem: »Matija!«

Prijel se je za rob mize, tako ga je streslo. Roka, od boleznih slabotna, še huje oslabiljena po vsednem nem naporu in vznemirjenju, mu je trepetala nemirneje in nemirneje, da je miza rahlo od tal poskakovala, kakor bi jo potres pozibaval.

Pa je bilo tudi res izredno čudno, kar je videl.

Matija jo je namreč nenadoma mahnil kar počez čez njivo. Šel je sklonjen, kakor bi oral. Kar videlo se mu je, kako stopa iztežka, ker tišči plug z vso močjo v zemljo, da bi zarezal tem globlje brazde. Na vratéh se je obračal polagoma, kakor bi se obračali tudi konji in kakor bi plug le s težavo privzdigoval in ga z vso silo zopet v celino zasajal.

Enkrat, dvakrat, trikrat je tako oraje šel čez njivo.

Četrtnkrat je šel bolj pokonci, a tudi počasi. Z desnico je zamahoval, kakor bi sejal. Tako stopa, glej, polagoma čez njivo, nazaj, spet tja čez. Roko vihti na široko od sebe: seje, seje ...

Petra je stresal divji srd, a tudi čudna groza. Spomnil se je sejalca satana, ki je tolikokrat slišal o njem v pridigi. Pride, kadar ljudje spe, zaseje ljulko, pokazi vso njivo, omadežuje vso posetev.

»Peter, sai se ob oknu čisto prehladiš. Šklepetaš

z zobmi kakor prazna trlica. Pojdi v posteljo!« je prosila žena. Ze je vstajala, da bi ga s silo odvedla od okna.

A preden je vstala, je Peter z visokim, jetičnim glasom, drhtečim od groze in srda, kriknil v tiho noč: »Kaj seješ, satan? Dušo si posejal že v mestulč!

Kakor Lotova žena, ko je postala solnat steber, je temni sejalec na mestu obstal. A že čez trenotek je planil z divjo naglico čez njivo, kakor bi nameraval ubežati smrti in večnemu pogubljenju.

A ni krenil proti Petkovi bajti. Dol proti gozdu je bežal. In je utonil v temi gozda, kakor utone duša zavrženega in pogubljenega v temi peklenški.

VI.

Peter je bruhal kri.

Bilo je bridko slovo, težko, težko umiranje.

Mučile so ga telesne bolečine, težila ga je bridka skrb: »Kaj bo z ženo, kaj z otroki? Kako bodo živel dandanašnji, ko se pravica boječe za durmi skriva, krivica bahato za mizo sedi! Vse jim vzamejo! Berači bodo!«

Umirajoč pa je nenadoma zaprosil: »Marija, odpusti mi tudi ti, kakor mu zdaj, v poslednji uri, jaz odpušчам. Bog ga bo sodil.«

(Dalje prihodnjič.)

Za Vaše otroke potrebujete novih čevljev

Otroški čevlji praktični rujav in črne barve in iz laka

Din 55:-

Dekliški čevlji za šolo rujavi in iz laka

Din 85:-

Športni čevlji z okrašenim jezikom za šolo in izlete

Din 85:-

Za dijake, čevlji okusne oblike, trajni iz rujavega in črnega boksa

Din 165:-

Visoki čevlji dekliški in fintovski, iz kravine, la podplati

Din 85:-

Kupujte samo domači izdelek
zakaj s tem omogočite zaposlenje domačih delovnih sil

Oglejte si izbor čevljev v naših prodajnicah. Preskrbite si priznani soliden izdelek po zmernih cenah.
Tovarna čevljev

Tržič (Dr. ban.)
Ljubljana, Beograd, Maribor, M. Sobota, Skopje, Zagreb, Karlovac, Novi Vrbas, Osijek, Sombor, Suhelica, Vršac, Vukovar, Sarajevo, Sušak, Split.

vojne mornarice. Kmalu pa so dokazali, da je dozdevni Nikolo Sambo avstrijski državljani Nazario Sauro. Sauro je bil rodom iz Istre, je bil do izbruha vojne kapitan na parniku, je zbežal po italijanski vojni napovedi v Italijo, kjer je bil tamošnji mornarici dobrodošel vohun, ki je poznal natančno dalmatinsko obalo. Avstrijci so ga postavili kot vohuna pred vojno sodišče, ki ga je obsodilo po dogotrajnem oklevanju na smrt. Na dvorišču mornariške jeftinice v Poli so ga tudi obesili.

Prvi potop podmornice.

Še predno je končal nesrečni ogleduh na vešalih, je doživela italijanska podmornica nadaljnjo usodo. Koj so začeli Avstrijci s pomočjo ladij in čolnov se truditi, da bi prepeljali podmornico v Polo, kjer bi jo bili zopet popravili. Odplavljen je čoln, se je posrečilo primeroma hitro. Avstrijska mornarica je vlekla italijanskega ujetnika med dvema ladjama proti Poli. Eno uro je šla vožnja po sreči. Naenkrat pa se je privezani Italijan izmuznil z verig in se je potopil v globoko 70 m. Na tak zopetni dvig, ki bi bil trajal več tednov, med vojno ni bilo niti misliti.

Žalostna in smešna usoda.

Zgodovina »Giacinto Pollina«, ki se je ponudil Avstrijcem pri otoku Galila, kakor bi jim ga bil kedo prinesel na krožniku, pa se jim je hitro izmuznil v globoko, je spremljana od žalostne in smešne usode. Žalostno je bilo to, da je zalotila italijanska podmornica avstrijsko dvigalno ladjo »Magnet«, na povratku od dviganja italijanskega ujetnika in jo torpedirala. »Magnet« sicer ni bil toliko poškodovan, da bi se bil potopil, pač pa je ubil torpedo 11 mož posadke in 7 jih je pa ranil.

Drugi dan po torpediranju se je javil poveljnik dvigalnih del pri admiralu — Slovencu Hausu in mu je javil smolo s potopom zajete italijanske podmornice in s srečanjem z drugo sovražno podmornico. Ko je končal fregatni kapitan svoje poročilo, ga je vprašal admiral:

»Kedo je po vašem mnenju kriv tega neuspeha?«

»Gotovo jaz, ekselencia,« se je glasil odgovor. Haus pa je rekel: »Ne, gospod

fregatni kapitan, vi niste krivec, ampak jaz, ker sem baš vas poslal.«

Italijanski neuspeh.

Od popisanih dogodkov je minulo 15 let. V tej dobi je imel »Giacinto Pullino« dovolj časa, da se je nemoteno odpočil v toliki globočini. V novem času je bilo šele čitati o nameravanih, započetih, da celo posrečenih dvigalnih poskusih od strani italijanske mornarice. Italijani so dvignili pogreznjeno podmornico, ne da bi rešili njeno vrednost, ampak, da bi pokazali svoj ugled na zunanaj. Dvigalni stroški so daleč presegali vrednost podmornice, ki je zastarela za današnje čase in bila povrh še 15 let na dnu 70 m globokega morja. »Giacinto Pullino« bi naj bila posebna muzejska znamenitost. Dvigalna dela so se po dolgem trudu posrečila in podmornica je bila prepeljana privezana ob dve drugi ladji v luko Pole. Lepega dne pa so se utrgale verige in nesrečni »Giacinto Pullino« se je zopet potopil, a tokrat le 5 m globoko. Italijani bodo čoln vsekako ponovno dvignili, a »Giacinto Pullino« kaže očividni strah pred vsem, kar je nad vodo, in porabi vsako priliko, da izgine v morske globine.

*

Kapla. Čudila se je letos sv. Katarina tu na Kapli: gledala je s svojega vzvišenega mesta prizore, ki se na Kapli že dolgo ali pa še sploh nikdar niso dogajali. Videla je stati pred oltarjem Gospodovim naslednika apostolov, škofa dr. Tomažiča ob priliki sv. birme, pozdravljala je novomašnika g. Jakoba Vraberja, ko je dne 26. julija prvič pristopil k oltarju, da

Pri želodčnih težkočah, zgagi, zmanjšanem občutku za tek, zapeki, pritisku na jetra, tesnobi, tresenju udov, zaspanosti povzroči kozarec Franz Josefove grenčice takojšnje poživljanje zastale prebave. Zdravniška sporočila iz tropskih dežel slave »Franz Josefovo« vodo kot važen pripomoček proti grizi, kakor tudi želodčnim obolenjem, ki nastopajo v zvezi z mrzlico. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

opravi presv. daritev, in zopet se je čudila sv. Katarina nad prizorom, ki se je dogajal dne 30. avgusta: slovesno in dostojanstveno je opravljal presv. daritev mož, ki je nekda pri istem oltarju opravil prvo sv. mašo, ki je pa danes drugi dostojanstvenik lavantinske škofije: stolni dekan mariborski, mil. g. dr. Maks Vraber je obhajal 30letnico mašništva. Visoki dostojanstvenik ljubi svoj rodni kraj, nebroj zaslug si je že stekel za njega, vedno se ga je spominjal. Tudi ob 30letnici svojega mašništva ga ni pozabil. Zavedajo se tega njegovi rojaki in ponosni so na to. Da bi pa temu svojemu notranjemu doživljanju dali tudi zunanji izraz, so mu ob priliki njegovega jubileja na predlog g. župana Strablega izročili častno diplomu, ki pravi, da je g. jubilar postal častni občan občine Kapla. G. jubilaru k njegovemu odlikovanju iskreno častita vsa širna lavantinska škofija in mu želi zdravja, da bi zamogel še dolgo vršiti svoje ne baš lahke posele in obhajati še zlati in biserni jubilej. Še na mnoga leta!

Marenberg. Krasna razgledna točka je Sv. Pankracij na Radelju, lep in obsežen je razgled od tukaj. Najlepše ga je pač označil letos meseca julija Ribničan s Pohorja, ki je s solzami v očeh dejal: »Star sem 47 let, nikoli še nisem bil tukaj, a nisem vedel, da je tako lepo tu.« Lepo je tudi pri Sv. Treh kraljih nad Marenbergom, a najboljši razgled je na Kaplarnarjevem vrhu na Radelju — morska višina 1049 m. Med svetovno vojno je imela tukaj avstrijska vojaška uprava razgledni in obrambni stolp proti italijanskim zrakoplovom, sedaj pa stavita na istem mestu jugoslovanska in avstrijska vojaška uprava skupno nov trigonometrični ali razgledni stolp, ki bo dostopen ne samo vojakom, temveč tudi številnim izletnikom in letoviščarjem. Od naše uprave je pri gradbi uslužben podpolkovnik Slovenec in nekaj meštva, od avstrijske so inženjerji.

Kamnica. Ljudje se pri nas povprašujejo, zakaj se je v zadnjih letih dopustilo preimenovanje našega staroznanega gorovja »Kozjak« v »Kobansko« in njegovega prebivalstva v »Kobance«? Nam je o tej zadevi samo znano, da je se teml novoimenimi imeni baje prvič nastopil g. profesor Franjo Baš v mariborskem »Časopisu za zgodovino in narodopisje« 1. 1928 v članku »Kobanski hram«, in da so pozneje člani društva »Meja« to ime še tu in tam rabili v »Večerniku Jutras«. G. Baš piše v »Časopisu« tole: »V geografiji skupnega imena za vso to ozemlje nimamo in ga tudi domačini nočejo poznati. Pač pa uporabljajo južni sedje tega ozemlja, Pohorci, za ves svet sever-